

ОТКАЗ УГОВОРА О РАДУ ЗБОГ НЕПОСЕДОВАЊА ОДГОВАРАЈУЋЕ ЛИЦЕНЦЕ ЗА ВРШЕЊЕ ПОСЛОВА ПРИВАТНОГ ОБЕЗБЕЂЕЊА

Када запослени на пословима приватног обезбеђења није стекао лиценцу за вршење тих послова од стране надлежног органа у складу са Законом о приватном обезбеђењу, послодавац може да откаже уговор о раду по основу посебног закона, због непостојања посебних услова за обављање послова у области приватног обезбеђења од стране физичких лица.

Из образложења:

„Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је био у радном односу код туженог на неодређено време на основу Уговора о раду бр. 9810 од 05.05.2010. године и обављао је послове службеника обезбеђења. Тужени је дана 10.01.2016. године доставио свим запосленима, међу којима је и тужилац, обавештење о правима и обавезама запослених који обављају послове приватног обезбеђења, у вези похађања стручне обуке, полагања стручног испита и поседовања одговарајуће лиценце за вршење послова приватног обезбеђења, којим је тужиоцу стављено до знања да је дужан да најкасније до краја 2016. године испуни прописане услове за обављање послова на којима је радно ангажован, да ће тужени сносити све трошкове обуке, полагања испита и добијања лиценце, као и да ће тужиоцу престати радни однос по сили закона уколико не стекне лиценцу до 01.01.2017. године. Тужилац је својим потписом потврдио пријем овог обавештења које је засновано на Правилнику туженог о упућивању запослених на стручну обуку и регулисању сношења трошкова похађања стручне обуке и полагања стручног испита за вршење послова приватног обезбеђења од 18.12.2015. године. Тужилац није показао интересовање за похађање обуке и полагање испита ради стицања лиценце, због чега је тужени донео решење о отказу уговора о раду тужиоцу од 31.12.2016. године. Тужилац сматра да је тужени био дужан да га пре отказа упозори на обавезу поседовања лиценце, као и да је тужени имао могућност да га распореди на послове одржавања хигијене за које је потребна нижа стручна спрема. Тужилац је поднео тужбу којом тражи поништај решења о отказу уговора о раду, а тужени оспорава основаност тужбеног захтева наводећи да је Закон ступио на снагу 2013. године, тако да су запослени имали довољно времена да испуне прописане услове и истиче да је донео све неопходне опште и посебне акте и свим запосленима омогућио услове и сносио трошкове похађања обуке, полагања испита и добијања лиценце за рад.

На основу овако утврђеног чињеничног стања првостепени суд је закључио да је оспорено решење законито и одбио је тужбени захтев као неоснован.

Другостепени суд је прихватио став првостепеног суда, сматрајући да је у конкретном случају радни однос тужиоцу престао по посебном Закону о приватном обезбеђењу („Службени гласник РС“ бр. 104/13 и 42/15), с обзиром да се у конкретном случају не може применити правило садржано у одредби члана 176. став 1. тачка 2. Закона о раду.

Правилно нижестепени судови закључују да је решење о отказу уговора о раду законито. Законом о приватном обезбеђењу, уређено је обавезно обезбеђење и заштита одређених објеката, послови и рад физичких лица у области приватног обезбеђења, услови за њихово лиценцирање, начин вршења послова и остваривање надзора над њиховим радом.

Одредбом члана 8. Закона о приватном обезбеђењу, прописано је да послове приватног обезбеђења могу вршити, између осталог и физичка лица која имају лиценцу

за вршење послова приватног обезбеђења издату од стране Министарства унутрашњих послова.

Дакле, због природе делатности законодавац је посебним законом прописао и посебне услове за обављање послова у области приватног обезбеђења. Без постојања ових услова обављање тих послова од стране физичких лица није могуће. Прописани услови морају бити испуњени како приликом заснивања радног односа, тако и у погледу трајања радног односа. Прелазним и завршним одредбама наведеног Закона предвиђена је обавеза послодавца да свој рад усклади са одредбама закона до 01.01.2017. године, као и да лица која на дан ступања на снагу тог закона врше послове обезбеђења, до наведеног датума морају испунити прописане услове.

Наиме, тужени је дана 18.12.2015. године донео Правилник о упућивању запослених на стручну обуку и регулисање сношења трошкова похађања стручне обуке и полагања стручног испита за вршење послова приватног обезбеђења и запосленима у јануару 2016. године, доставио обавештење о правима и обавезама запослених који обављају послове приватног обезбеђења код послодавца, у вези похађања стручне обуке, полагања стручног испита и поседовања одговарајуће лиценце за вршење послова приватног обезбеђења у складу са Законом о приватном обезбеђењу, у коме је између осталог наведено да је запослени који полаже стручни испит дужан да поднесе послодавцу захтев за уплату трошкова организовања и спровођења стручног испита.

Тужилац, поред тога што је био обавештен да од 01.01.2017. године неће испуњавати законом предвиђене услове за обављање послова радног места на које је био распоређен, није стекао лиценцу за вршење послова приватног обезбеђења од стране надлежног органа и у складу са Законом о приватном обезбеђењу, из чега произлази да је правилан закључак другостепеног суда да је тужиоцу престао радни однос по основу посебног закона.

Ревизијски наводи којима се истиче да је тужени био у обавези да тужиоца распореди на обављање других послова нису основани, с обзиром да из самог Закона о приватном обезбеђењу произлази да физичка лица која немају лиценцу не могу се распоредити на друге послове.

Како се осталим ревизијским наводима не доводи у сумњу законитост и правилност побијане пресуде, Врховни касациони суд је на основу члана 414. став 1. ЗПП одлучио као у изреци.“

(Сентенца из пресуде Врховног касационог суда Рев2 3386/2020 од 20.5.2020. године, утврђена на седници Грађанског одељења од 7.12.2021. године)